

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881
2, 16, 22, 67, 74 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
21¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 17¹ dalimi:

„17¹. Elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokolai (toliau – ketinimų protokolai) – elektros tinklų operatoriaus ir gamintojo susitarimas, kuriuo, be kita ko, gamintojas įsipareigoja per nustatytą laikotarpį parengti savo elektros įrenginius prijungti prie elektros tinklų, o tinklų operatorius – per nustatytą laikotarpį prijungti gamintojo elektros įrenginius prie savo valdomų elektros tinklų.“

2. Papildyti 2 straipsnį 35¹ dalimi:

„35¹. Prievolių įvykdymo užtikrinimas – finansinė garantija ar finansinis laidavimas, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos finansų įstatyme.“

2 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytų reikalavimų taikymo ir įvertinimo tvarka nustatoma Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse. Leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių galiojimo terminas pratęsiamas, kai asmuo pateikia šio straipsnio 6 dalyje nurodytus dokumentus bei įrodymus ir prievolių įvykdymo užtikrinimą prašomam pratęsti leidimo galiojimo terminui Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme šio įstatymo 21¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2. Papildyti 16 straipsnio 9 dalį 5 punktu:

„5) pateikusiems rašytinį įsipareigojimą nugriauti ar išmontuoti elektrinę Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, kai įsigalioja Valstybinės energetikos inspekcijos sprendimas panaikinti leidimo gaminti elektros energiją galiojimą. Įsipareigojime taip pat turi būti nustatyta leidimo turėtojo prievolė nugriauti ar išmontuoti elektrinės prijungimui reikalingus elektros tinklus ir nugriovimą ar išmontavimą vykdyti pagal tinklų operatoriaus išduotas prijungimo sąlygas griovimo ar išmontavimo projektui rengti. Elektrinė gali būti nenugriauta ar neišmontuota, jeigu ją numatoma naudoti kitiems tikslams, atitinkantiems teisės aktų reikalavimus. Ši nuostata taikoma elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojams.“

3. Pripažinti netekusiu galios 16 straipsnio 12 dalies 3 punktą.

3) pateikusiems patvirtinimą apie skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėtą fiksuotą tarifą, išskyrus atvejus, kai elektrinėms fiksuotas tarifas, numatytas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, netaikomas. Šis reikalavimas taikomas tik išduodant leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių.

4. Pripažinti netekusia galios 16 straipsnio 13 dalį.

13. Tais atvejais, išskyrus Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus, kai elektros energijos gamybos pajėgumų plėtra yra susijusi su riboto elektros tinklų pralaidumo ir galios panaudojimu tam tikrame tinklų taške ar jų dalyje, šio įstatymo ir

~~Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išduodami konkurso (aukciono) tvarka.~~

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 21¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 21¹ straipsniu:

„21¹ straipsnis. Gamintojų įsipareigojimai

1. Gamintojas, pasirašęs šio įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje nurodytą ketinimų protokolą, tinklų operatoriui privalo pateikti savo prievolių įvykdymo užtikrinimą, garantuojantį tinklų operatoriui gamintojo įsipareigojimo įvykdymą, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo ketinimų protokolo pasirašymo dienos. Gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimas privalo galioti 30 kalendorinių dienų ilgiau nei ketinimų protokolas. Prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis apskaičiuojamas dauginant numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 15 eurų už 1 kW. Norint pratęsti leidimo plėtoti elektros energijos gamybos terminą, kaip tai nustatyta šio įstatymo 16 straipsnio 7 dalyje, prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis padidinamas dydžiu, kuris apskaičiuojamas dauginant numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 15 eurų už 1 kW ir laikotarpio, kuriam norima pratęsti šio leidimo galiojimo terminą, trukmės, išreikštos metais.

2. Jeigu gamintojas užbaigia ketinimų protokole numatytos įrengtosios galios elektrinės statybą Statybos įstatyme nustatyta tvarka ir gamintojui šiame įstatyme nustatyta tvarka išduotas leidimas gaminti elektros energiją, arba gamintojas dalyvaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nurodytame skatinimo kvotų paskirstymo aukcione nelaimi šio skatinimo kvotų paskirstymo aukciono, tinklų operatorius atsisako savo teisių pagal gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimą ir grąžina jį šiam gamintojui ar jo prievolių įvykdymo užtikrinimą išdavusiam asmeniui.

3. Jeigu gamintojas per leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo laikotarpį, įskaitant galimus jo pratėsimus, neįvykdo ketinimų protokole nustatyto įsipareigojimo pastatyti ar įrengti ketinimų protokole nurodytos įrengtosios galios elektrinę, tinklų operatorius pasinaudoja visu šio gamintojo pateiktu prievolių įvykdymo užtikrinimu, išskyrus atvejus, kai tokie įsipareigojimai neįvykdomi dėl aplinkybių, kurių šis gamintojas negalėjo kontroliuoti ir protingai numatyti ketinimų protokolo ir (ar) elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties sudarymo metu ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti, taip pat dėl įstatymų nustatytų kitų aplinkybių, kai nėra šio gamintojo kaltės. Tais atvejais, kai yra šioje dalyje nurodytos aplinkybės, gamintojas, pateikia tinklų operatoriui dokumentus, įrodančius, kad yra šioje dalyje nurodytos aplinkybės, o tinklų operatorius įvertina pateiktus dokumentus ir priima sprendimą dėl pateikto prievolių įvykdymo užtikrinimo grąžinimo.

4. Jeigu gamintojas nutraukia ketinimų protokolą, tinklų operatorius pasinaudoja gamintojo pateikto prievolių įvykdymo užtikrinimo dalimi, kuri apskaičiuojama 0,0123 Eur/kW dauginant iš laikotarpio, nuo prievolių įvykdymo užtikrinimo pateikimo dienos iki dienos, kai gamintojas nutraukia ketinimų protokolą, išreikšto dienomis.

5. Jeigu gamintojas per leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo laikotarpį, įskaitant galimus jo pratėsimus, pastato ar įrengia mažesnės galios elektrinę, negu buvo įsipareigojęs pagal ketinimų protokolą, tinklų operatorius pasinaudoja pateikto prievolių įvykdymo užtikrinimo dalimi proporcingai neįvykdytiems įsipareigojimams.

6. Pagal gamintojo pateiktą prievolių įvykdymo užtikrinimą tinklų operatoriaus gautos lėšos įvertinamos nustatant skirstymo ir perdavimo tiekimo paslaugų kainų viršutines ribas.“

4 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 22 straipsnį 8 dalimi:

„8. Gamintojas, gavęs išankstines prijungimo sąlygas, parengia ir teikia elektros tinklų operatoriui prašymą pasirašyti ketinimų protokolą. Ši nuostata netaikoma gaminantiems

vartotojams, gamintojams, planuojantiems gaminti elektros energiją savo reikmėms ir ūkio poreikiams ir planuojantiems į elektros tinklus pateikti elektros energiją, likusią nuo savo reikmėms ir ūkio poreikiams nesuvalytos elektros energijos, kai elektrinės įrengtoji galia yra ne didesnė kaip 500 kW ir ne didesnė nei gamintojo objektui suteikta leistinoji naudoti galia, ir gamintojams, planuojantiems gaminti elektros energiją tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, nepateikiant elektros energijos į elektros tinklus.“

2. Papildyti 22 straipsnį 9 dalimi:

„9. Tinklų operatorius privalo per 30 kalendorinių dienų nuo šio straipsnio 8 dalyje nurodyto prašymo pateikimo dienos su gamintoju pasirašyti ketinimų protokolą. Ketinimų protokole privalo būti nurodyta:

- 1) planuojamos statyti elektrinės galia ir naudojama energijos rūšis;
- 2) terminas, per kurį gamintojas įsipareigoja pastatyti elektrinę, baigti savo elektros tinklų dalyje susijusius darbus ir pateikti reikalingus dokumentus Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos leidimui gaminti elektros energiją gauti;
- 3) gamintojo įsipareigojimas ne vėliau kaip per mėnesį nuo ketinimų protokolo pasirašymo dienos Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos pateikti prašymą išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai pateikti prašymą dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione, jeigu asmuo ketina statyti ar įrengti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines ir pasinaudoti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose nurodytomis skatinimo priemonėmis;
- 4) tinklų operatoriaus įsipareigojimas per ne ilgesnį kaip vieno mėnesio laikotarpį nuo su tinklų operatoriumi suderinto techninio projekto pateikimo dienos arba per ne ilgesnį kaip vieno mėnesio laikotarpį nuo ketinimų protokolo pasirašymo dienos, jeigu toks techninis projektas planuojamai statyti elektrinei yra neprivalomas, parengti elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties projektą;
- 5) gamintojo įsipareigojimas per vieną mėnesį nuo dienos, kai tinklų operatorius pateikia elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties projektą, atitinkantį suderintą techninį projektą, arba elektros tinklų operatoriaus išduotas prijungimo sąlygas, jeigu techninis projektas planuojamai statyti elektrinei yra neprivalomas, pasirašyti prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartį;
- 6) gamintojo įsipareigojimas elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartyje nustatyta tvarka apmokėti elektrinės prijungimo išlaidas;
- 7) tinklų operatoriaus įsipareigojimas prijungti elektrinę prie elektros tinklų ir užtikrinti patikimą joje pagamintos elektros energijos perdavimą ir paskirstymą per terminą, kuris negali būti ilgesnis už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus terminus;
- 8) gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis, jo pateikimo ir panaudojimo sąlygos ir tvarka;
- 9) savivaldybės, kurioje numatoma statyti ar įrengti elektrinę, administracijos patvirtinimas, kad planuojamos nurodytos galios ir tipo elektrinės įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra galimi;
- 10) Lietuvos kariuomenės patvirtinimas, kai planuojama statyti vėjo elektrines, kad teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, netaikomi apribojimai projektuoti ir statyti vėjo elektrines.“

5 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 67 straipsnio 8 dalį.

~~8. Tinklų operatorių sąnaudos, susijusios su gamintojo, gaminančio elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių, elektros įrenginių prijungimu prie elektros tinklų, paskirstomos tarp gamintojo ir tinklų operatoriaus Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.~~

6 straipsnis. 74 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 74 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančius energijos išteklius; **ir** šios elektros energijos, **kurią gamina rinkos dalyviai, kurių eksploatuojama elektrinė yra mažesnė kaip 500 kW**, balansavimas, ~~ir jos centralizuota prekyba, vykdoma~~ **vykdomi** Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;“.

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Asmenys, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo teisės aktų nustatyta tvarka išduotas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) elektrinės prijungimo prie energetikos tinklų prijungimo sąlygos ir (ar) kurie teisės aktų nustatyta tvarka yra suderinę techninį elektrinės įrengimo ir prijungimo prie esamų elektros tinklų projektą su elektros tinklų operatoriumi, tačiau su elektros tinklų operatoriumi neturi sudarę elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutarties ir ketina tęsti leidimu reglamentuojamą elektros energijos gamybos pajėgumų plėtrą, per 30 kalendorinių dienų nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos elektros tinklų operatoriumi, prie kurio tinklų bus prijungiamos jų plėtojamos elektrinės, pateikia prašymą pasirašyti elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokolą, ir pateikia prievolių įvykdymo užtikrinimą.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų asmenų pateikiamas prievolių įvykdymo užtikrinimas yra skirtas elektros tinklų galiai ir pralaidumams rezervuoti. Jeigu asmuo per nustatytą laikotarpį elektros tinklų operatoriumi nepateikia prievolių įvykdymo užtikrinimo, leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus laikomas negaliojančiu, o elektros tinklų galia ir pralaidumai nėra rezervuoti. Prievolių įvykdymo užtikrinimas naudojamas Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

4. Šio įstatymo 6 straipsnio nuostatos netaikomos rinkos dalyviams, kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo Atsinaujančių išteklių energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis įgijo teisę pasinaudoti fiksuotu elektros energijos iš atsinaujančių energijos išteklių tarifu. Šių rinkos dalyvių elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, šios elektros energijos balansavimas ir jos centralizuota prekyba, vykdomi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, laikomi viešuosius interesus atitinkančiomis paslaugomis.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos energetikos ministras, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

2018-09-17

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Siniuvienė

2018-09-13

Energetikos ministerijos

Teisės skyriaus vedėjo pavaduotoja

Dovilė Zajauskaitė

2018-09-13

Energetikos viceministras

Vidmantas Macevičius

2018-09-14